32000D0368

ODLOČBA KOMISIJE

z dne 19. maja 2000

o spremembi direktive 98/98/ES o petindvajset prilagoditvi tehničnemu napredku direktive Sveta 67/548/EGS o približevanju zakonov in drugih predpisov v zvezi z razvrščanjem, pakiranjem in označevanjem nevarnih snovi

(notificirano pod dokumentarno številko K(2000)1333)

(Besedilo velja za EGP)

(2000/368/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju Direktive Sveta 67/548/EGS z dne 27. junija 1967 o približevanju zakonov in drugih predpisov v zvezi z razvrščanjem, pakiranjem in označevanjem nevarnih snovi [1], kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 1999/33/ES Evropskega parlamenta in Sveta [2], in zlasti člena 28 Direktive,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Priloga VI k Direktivi 67/548/EGS vsebuje navodilo za razvrščanje in označevanje nevarnih snovi in pripravkov. Priloga VI je bila nazadnje spremenjena s Prilogo 4 k Direktivi 98/98/ES [3]. Razdelki 3.2.3, 3.2.8, 6.2 in 8 Priloge 4 k Direktivi 98/98/ES so nepopolni. Zato je treba spremeniti Prilogo 4 k Direktivi 98/98/ES.

(2) Ukrepi, ki jih predvideva ta odločba, so v skladu z mnenjem Odbora za prilagajanje tehničnemu napredku direktiv o odpravljanju tehničnih ovir pri trgovanju z nevarnimi snovmi in pripravki –

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

Priloga 4 k Direktivi 98/98/ES se nadomesti s prilogo k tej odločbi.

Člen 2

Ta odločba je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 19. maja 2000

Za Komisijo

Margot WALLSTRÖM

Članica Komisije

---

[1] UL 196, 16.8.1967, str. 1.
[2] UL L 199, 30.7.1999, str. 57.
[3] UL L 355, 30.12.1998, str. 1.

PRILOGA

„PRILOGA 4

1.6 Za snovi se lahko podatki, potrebni za razvrščanje in označevanje, pridobijo:

(a) za snovi, za katere so potrebni podatki, določeni v Prilogi VII, je večina potrebnih podatkov za razvrščanje in označevanje v osnovni zbirki podatkov. Kadar so na voljo dodatni podatki, je treba to razvrščanje in označevanje ponovno pregledati, če je to potrebno (Priloga VIII);

(b) za druge snovi (npr. snovi iz razdelka 1.5) se lahko podatki, zahtevani za razvrščanje in označevanje, če je to potrebno, pridobijo iz številnih drugih virov, na primer rezultatov prejšnjih preskusov, iz podatkov, zahtevnih po mednarodnih pravilih o prevozu nevarnih snovi, podatkov, vzetih iz referenčnih del in literature, ali podatkov, pridobljenih iz praktičnih izkušenj. Prav tako se lahko upoštevajo rezultati validiranih strukturno-aktivnostnih odnosov in strokovnih presoj, kjer je to ustrezno.

Za pripravke se lahko podatki, potrebni za razvrščanje in označevanje, pridobijo:

(a) če gre za podatke o fizikalno-kemijskih lastnostih, z uporabo metod, določenih v Prilogi V. Za plinaste pripravke se za izračun vnetljivosti in oksidativnosti lahko uporabi računska metoda (glej Poglavje 9);

(b) če gre za podatke o vplivih na zdravje:

— z uporabo metod, določenih v Prilogi V in/ali z uporabo dogovorjene metode iz člena 3(5)(a) do (i) Direktive 88/379/EGS, ali, v primeru stavka R 65, z uporabo pravil iz 3.2.3,

— če pa gre za ovrednotenje rakotvornosti, mutagenosti in strupenosti za razmnoževanje, z uporabo dogovorjene metode iz člena 3(5)(j) do (q) Direktive 88/379/EGS.

Opomba glede izvajanja preskusov na živalih

Za pridobivanje eksperimentalnih podatkov se preskusi na živalih izvajajo ob upoštevanju določb Direktive 86/609/EGS o zaščiti živali, ki se uporabljajo za preskusne namene.

1.7.2 *Uporaba smernic za snovi*

Smernice, določene v tej prilogi, se neposredno uporabljajo, kadar so bili zadevni podatki pridobljeni iz preskusnih metod, primerljivih s tistimi, opisanimi v Prilogi V. V drugih primerih je treba razpoložljive podatke ovrednotiti s primerjavo uporabljenih preskusnih metod s tistimi, navedenimi v Prilogi V, in pravil za določitev ustrezne razvrstitve in označitve, določenih s to Prilogo.

V nekaterih primerih se lahko pojavi dvom o uporabi ustreznih meril, zlasti, kadar le-ti zahtevajo uporabo strokovne presoje. V takih primerih bi moral proizvajalec, distributer ali uvoznik začasno razvrstiti in označiti snov na podlagi ocene dokazov, ki jo izvede pristojna oseba.

Brez poseganja v člen 6, kjer je bil ta postopek izveden na ta način in obstaja zaskrbljenost o možnih nedoslednostih, je lahko predložen predlog za vnos začasne razvrstitve v Prilogo I. Predlog bi moral biti predložen eni od držav članic, spremljati pa bi ga morali ustrezni znanstveni podatki (glej tudi razdelek 4.1).

Podoben postopek se lahko izvede, kadar so ugotovljeni podatki, ki povzročajo zaskrbljenost glede pravilnosti obstoječega vnosa v Prilogo I.

2.2.2.1 Opombe glede peroksidov

Zaradi eksplozivnih lastnosti je organski peroksid ali njegov pripravek v obliki, v kateri je dan na trg, razvrščen v skladu z merili v razdelku 2.2.1 na podlagi preskusov, izvedenih v skladu z metodami, podanimi v Prilogi V.

Zaradi oksidativnih lastnosti se obstoječe metode iz Priloge V ne morejo uporabiti za organske perokside.

Organski peroksidi kot snovi, ki niso že razvrščeni kot eskplozivni, se razvrstijo kot nevarni na podlagi njihove strukture (npr. R-O-O-H; R_1 — O-O-R_2).

Organski peroksidi kot pripravki, ki niso že razvrščeni kot eksplozivni, se razvrstijo z uporabo računske metode na podlagi odstotka aktivnega kisika, prikazane v razdelku 9.5.

Kateri koli organski peroksid ali njegov pripravek, ki ni že razvrščen kot eksploziven, se razvrsti kot oksidativen, če peroksid ali njegova formulacija vsebuje:

— več kot 5 % organskih peroksidov ali

— več kot 0,5 % razpoložljivega kisika iz organskih peroksidov in več kot 5 % vodikovega peroksida.

3.2.3 *Zdravju škodljivo*

Snovi in pripravki se razvrstijo kot zdravju škodljivi in jim je dodeljen simbol ‚Xn' ter napis za opozarjanje na nevarnost ‚zdravju škodljivo' v skladu s spodaj podanimi merili. Opozorilni stavki se dodelijo v skladu z naslednjimi merili:

R 22 Zdravju škodljivo pri zaužitju

Rezultati akutne strupenosti:

— LD_{50} oralno, podgana: $200 < LD_{50} \leq 2\,000$ mg/kg,

— razlikovalni odmerek, oralno, podgana 50, mg/kg: 100 % preživetje, vendar očitna strupenost,

— manj kot 100 % preživetje pri 500 mg/kg, podgana oralno po postopku s točno določenimi odmerki. Glej preglednico za ovrednotenje v preskusni metodi Bl(a) Priloge V.

R 21 Zdravju škodljivo v stiku s kožo

Rezultati akutne strupenosti:

— LD_{50} dermalno, podgana ali kunec: $400 < LD_{50} \leq 2\,000$ mg/kg.

R 20 Zdravju škodljivo pri vdihavanju

Rezultati akutne strupenosti:

— LC_{50} inhalacijsko, podgana, za aerosole ali trdne delce: $1 < LC_{50} \leq 5$ mg/liter/4 ure,

— LC_{50} inhalacijsko, podgana, za pline ali hlape: $2 < LC_{50} \leq 20$ mg/liter/4 ure.

R 65 Zdravju škodljivo: pri zaužitju lahko povzroči poškodbo pljuč

Tekoče snovi in pripravki, ki predstavljajo nevarnost aspiracije pri človeku zaradi svoje nizke viskoznosti

(a) Za snovi in pripravke, ki vsebujejo alifatske, aliciklične in aromatske ogljikovodike v skupni koncentraciji enaki ali večji od 10 % in ki imajo ali:

— čas pretoka manjši od 30 sekund v 3 mm ISO skodelici v skladu s standardom ISO 2431, ali

— kinematično viskoznost, merjeno z umerjenim viskozimetrom s stekleno kapilaro v skladu s standardom ISO 3104/3105, manjšo od 7×10^{-6} m^2/sek pri 40 °C, ali

— kinematično viskoznost, izpeljano iz meritev z rotacijsko viskozimetrijo v skladu s standardom ISO 3129, manjšo od 7×10^{-6} m^2/sek pri 40 °C.

Opomba: Snovi in pripravkov, ki izpolnjujejo ta merila, ni treba razvrstiti, če imajo srednjo površinsko napetost večjo od 33 mN/m pri 25 °C, izmerjeno z du Nouy tenziometrom ali s preskusnimi metodami, prikazanimi v Prilogi V Del A(5);

(b) Za snovi in pripravke, ki temeljijo na praktičnih izkušnjah pri človeku.

R 40 Možna nevarnost trajnih okvar zdravja

— trdni dokazi, da je možna nevarnost trajnih okvar zdravja razen učinkov iz Poglavja 4 zaradi enkratne izpostavljenosti na ustrezen način, običajno v okviru zgoraj navedenega intervala odmerkov.

Da bi nakazali način vnosa v telo/izpostavljenosti, se uporabi ena od naslednjih kombinacij: R 40/20, R 40/21, R 40/22, R 40/20/21, R 40/20/22, R 40/21/22, R 40/20/21/22.

R 48 Nevarnost hudih okvar zdravja pri dolgotrajnejši izpostavljenosti

— huda okvara zdravja (jasna funkcijska motnja ali morfološka sprememba, ki ima toksikološki pomen) je možna pri ponavljajoči se ali dolgotrajnejši izpostavljenosti na ustrezen način.

Snovi in pripravki so razvrščeni vsaj kot zdravju škodljivi, kadar se opazijo ti vplivi na stopnjah po naslednjem vrstnem redu:

— oralno, podgana ≤ 50 mg/kg (telesna teža)/dan,

— dermalno, podgana ali kunec ≤ 100 mg/kg (telesna teža)/dan,

— inhalatorno, podgana ≤ 0,25 mg/l, 6 h/dan.

Te smernice se lahko uporabljajo neposredno, kadar so bile pri subkroničnemu (90-dnevnem) preskusu strupenosti opažene hude poškodbe. Pri tolmačenju rezultatov subakutnega (28-dnevnega) preskusa strupenosti bi bilo treba te številke povečati za približno trikrat. Če je na voljo kronični (dveletni) preskus strupenosti, je treba ovrednotiti vsak primer posebej. Če so na voljo rezultati več študij, ki so trajale različno dolgo, je treba običajno uporabiti rezultate študije, ki je trajala najdlje.

Da bi nakazali način vnosa v telo/izpostavljenosti, se uporabi ena od naslednjih kombinacij: R 48/20, R 48/21, R 48/22, R 48/20/21, R 48/20/22, R 48/21/22, R 48/20/21/22.

3.2.3.1 Opombe glede hlapnih snovi

Za nekatere snovi z visoko koncentracijo nasičene pare so lahko na voljo dokazi, ki kažejo na zaskrbljujoče vplive. Take snovi se ne smejo razvrstiti po merilih za vplive na zdravje v tem navodilu (3.2.3) ali merilih, ki niso zajeta v razdelku 3.2.8. Vseeno pa je od primera do primera lahko v Prilogi I potrebna razvrstitev, kjer obstajajo ustrezni dokazi, da lahko take snovi predstavljajo tveganje pri običajnem ravnanju in uporabi.

3.2.6.1 Vnetje kože

Naslednji opozorilni stavek se dodeli v skladu z danimi merili:

R 38 Draži kožo

— snovi in pripravki, ki povzročajo očitno vnetje kože, ki trajajo najmanj 24 ur po obdobju izpostavljenosti do štirih ur, ugotovljeno pri kuncih v skladu s preskusno metodo na dražilnost za kožo, navedeno v Prilogi V.

Vnetje kože je očitno, če:

(a) je srednja vrednost rezultatov z nastankom kožne rdečine (eriteme) in krast ali kožne otekline (edema), izračunana za vse živali v preskusu, dve ali več;

(b) ali, če je bil pri dveh ali več živalih, v primeru, ko je bil izveden preskus iz Priloge V z uporabo treh živali, opažen nastanek kožne rdečine (eriteme) in krast ali kožne otekline (edema), enakovreden srednji vrednosti dve ali več, izračunano za vsako žival posebej.

V obeh primerih je treba za izračunavanje vsakokratne srednje vrednosti uporabiti vse rezultate ob vsakem odčitavanju vpliva (24, 48 in 72 ur).

Vnetje kože je očitno tudi, če ob koncu časa opazovanja še vedno traja pri vsaj dveh živalih. Treba bi bilo upoštevati tudi posebne vplive, na primer, hiperplazijo, luščenje kože, razbarvanje, razpoke, kraste in izpadanje dlak (alopecija).

Ustrezni podatki so lahko na voljo tudi iz neakutnih študij na živalih (glej opombe pri stavku R 48, razdelek 2(d)). Ti se štejejo za očitne, če so opaženi vplivi primerljivi z zgoraj opisanimi vplivi;

— snovi in pripravki, ki povzročajo očitno vnetje kože, na podlagi praktičnih opažanj pri človeku glede enkratnega, dolgotrajnega ali ponavljajočega se stika;

— organski peroksidi, razen kjer so na voljo dokazi o nasprotnem.

Mravljinčenje (parestezija): Mravljinčenje ali parestezija, ki pri ljudeh nastane zaradi stika kože s piretroidnimi pesticidi, se ne šteje za dražilen vpliv, pri katerem bi bila upravičena razvrstitev kot Xi; R 38. Vseeno pa bi moral biti pri snoveh, pri katerih je bilo opaženo, da povzročajo ta učinek, uporabljen stavek S 24.

3.2.8 *Druge toksikološke lastnosti*

V skladu z naslednjimi merili se za snovi in pripravke, razvrščene v skladu s točkami od 2.2.1 do 3.2.7 zgoraj in/ali Poglavjema 4 in 5 dodelijo dodatni opozorilni stavki (na podlagi izkušenj, pridobljenih med sestavljanjem Priloge I):

R 29 V stiku z vodo se sprošča strupen plin.

Za snovi in pripravke, ki v stiku z vodo ali vlažnim zrakom sproščajo zelo strupene ali strupene pline v potencialno nevarnih količinah, na primer, alumijev fosfid, fosforjev penta-sulfid.

R 31 V stiku s kislinami se sprošča strupen plin

Za snovi in pripravke, ki reagirajo s kislinami, pri čemer se v nevarnih količinah sproščajo strupeni plini, na primer, natrijev hipoklorit, barijev polisulfid. Za snovi, ki so v splošni uporabi, bi bila primernejša uporaba stavka S 50 (Ne mešati z/s… (določi proizvajalec)).

R 32 V stiku s kislinami se sprošča zelo strupen plin

Za snovi in pripravke, ki reagirajo s kislinami, pri čemer se v nevarnih količinah sproščajo zelo strupeni plini; npr. soli cianovodikove kisline, natrijev azid. Za snovi, ki so v splošni uporabi, bi bila primernejša uporaba stavka S 50 (Ne mešati z/s… (določi proizvajalec)).

R 33 Nevarnost za zdravje zaradi kopičenja v organizmu

Za snovi in pripravke, kadar je možno kopičenje v človeškem organizmu in lahko povzroči zaskrbljenost, ki pa ne zadostuje, da bi upravičeno uporabili stavek R 48.

R 64 Lahko škoduje zdravju dojenčka preko materinega mleka

Za snovi in pripravke, ki jih ženske absorbirajo in ki lahko motijo izločanje mleka (laktacijo) ali so lahko prisotni (vključno z metaboliti) v materinem mleku v količinah, ki zadostujejo za zaskrbljenost za zdravje dojenčka.

Za komentarje o uporabi in o tem stavku R (in v nekaterih primerih stavku R 33) glej razdelek 4.2.3.3.

R 66 Ponavljajoča izpostavljenost lahko povzroči nastanek suhe ali razpokane kože

Za snovi in pripravke, ki lahko povzročijo zaskrbljenost zaradi nastanka suhe kože, luščenja ali pokanja kože, ki pa ne izpolnjujejo meril za stavek R 38:

na podlagi ali:

— praktičnega opazovanja po običajnem ravnanju in uporabi, ali

— ustreznih dokazov glede njihovih predvidenih vplivov na kožo.

Glej tudi razdelka 1.6 in 1.7.

R 67 Hlapi lahko povzročijo zaspanost in omotico

Za hlapne snovi in pripravke, ki vsebujejo te snovi, ki pri vdihavanju povzročajo jasne znake depresije centralnega živčnega sistema in ki niso že razvrščene glede na akutno strupenost pri vdihavanju (R 20, R 23, R 26, R 40/20, R 39/23 ali R 39/26).

Uporabijo se lahko naslednji dokazi:

(a) podatki iz študij na živalih, ki kažejo jasne znake depresije centralnega živčnega sistema, kot so omamljenost (narkotični učinek), zaspanost (letargija), pomanjkanje koordinacije (vključno z izgubo refleksa postavljanja na noge) in neusklajenosti gibov (ataksije):

— pri koncentracijah/časih izpostavljenosti, ki ne presegajo 20 mg/l/4 ur, ali

— pri katerih je razmerje koncentracije z učinkom pri ≤ 4 ure in koncentracije nasičene pare (KNP) pri 20 °C ≤ 1/10;

(b) praktične izkušnje pri človeku (npr. omamljenost, dremavost, zmanjšana živahnost/zmanjšana budnost, izguba refleksov, pomanjkanje koordinacije, vrtoglavica) iz dobro dokumentiranih poročil pri pogojih izpostavljenosti, primerljivih z zgoraj določenim vplivi na živali.

Glej tudi razdelka 1.6 in 1.7.

Za druge dodatne opozorilne stavke glej razdelek 2.2.6.

4.1.2 Če ima proizvajalec, distributer ali uvoznik na voljo podatke, ki kažejo, da bi morala biti snov razvrščena in označena v skladu z merili, podanimi v razdelku 4.2.1, 4.2.2 ali 4.2.3, mora začasno označiti snov v skladu s temi merili na podlagi ocene dokazov, ki jo izvede pristojna oseba.

4.1.3 Proizvajalec, distributer ali uvoznik mora državi članici, v kateri je snov dana na trg, čim prej predložiti dokument, ki povzema vse ustrezne podatke. Ta dokument s povzetkom bi moral vsebovati bibliografijo z vsemi ustreznimi sklicevanji, vključno s katerimi koli ustreznimi še neobjavljenimi podatki.

4.1.4 Nadalje mora proizvajalec, distributer ali uvoznik, ki ima nove podatke v zvezi z razvrščanjem in označevanjem snovi v skladu z merili, podanimi v razdelkih 4.2.1, 4.2.2 ali 4.2.3, te podatke čim prej predložiti državi članici, v kateri je snov dana na trg.

5.2.2 *Nevodno okolje*

5.2.2.1 Snovi se razvrstijo kot okolju nevarne in se jim dodeli simbol ‚N' in opozori na nevarnost z ustreznim napisom ter dodelijo opozorilni stavki v skladu z naslednjimi merili:

R 54: Strupeno za rastline

R 55: Strupeno za živali

R 56: Strupeno za organizme v zemlji

R 57: Strupeno za čebele

R 58: Lahko povzroči dolgotrajne škodljive učinke na okolje

Snovi, ki na podlagi razpoložljivih dokazov glede njihovih lastnosti, obstojnosti, zmožnosti kopičenja in napovedane ali ugotovljene usode in obnašanja v okolju lahko predstavljajo takojšnjo, ali dolgoročno in/ali zakasnjeno nevarnost za sestavo in/ali delovanje naravnih ekosistemov poleg tistih, ki so zajeti v točki 5.2.1. Podrobna merila bodo izdelana kasneje.

5.2.2.2 Snovi se razvrstijo kot okolju nevarne in se jim dodeli simbol ‚N' in opozori na nevarnost z ustreznim napisom ter dodelijo opozorilni stavki v skladu z naslednjimi merili:

R 59: Nevarno za ozonski plašč

Snovi, ki na podlagi razpoložljivih dokazov glede njihovih lastnosti in napovedane ali ugotovljene usode in obnašanja v okolju lahko predstavljajo nevarnost za strukturo in/ali delovanje stratosferskega ozonskega plašča. To vključuje snovi, ki so navedene v Prilogi I k Uredbi Sveta (ES) št. 3093/94 o snoveh, ki škodljivo delujejo na ozonski plašč (UL L 333, 22.12.1994, str. 1) in njene poznejše spremembe.

6.2 **Obvestilni stavki za snovi in pripravke.**

S 1 Hraniti zaklenjeno

— Uporabnost:

— zelo strupene, strupene in jedke snovi in pripravki,

— Merila za uporabo:

— obvezno za zgoraj navedene snovi in pripravke, če so v splošni uporabi.

S 2 Hraniti izven dosega otrok

— Uporabnost:

— vse nevarne snovi in pripravki,

— Merila za uporabo:

— obvezno za vse nevarne snovi in pripravke, ki so v splošni uporabi, razen za tiste, ki so razvrščeni le kot nevarni za okolje.

S 3 Hraniti na hladnem

— Uporabnost:

— organski peroksidi,

— druge nevarne snovi in pripravki, ki imajo vrelišče pri ≤ 40 °C,

— Merila za uporabo:

— obvezno za organske perokside, če ni uporabljen stavek S 47,

— priporočljivo za druge nevarne snovi in pripravke, ki imajo vrelišče pri ≤ 40 °C.

S 4 Hraniti izven bivališč

— Uporabnost:

— zelo strupene in strupene snovi in pripravki,

— Merila za uporabo:

— običajno omejeno na zelo strupene in strupene snovi in pripravke, kadar je zaželena dopolnitev stavka S 13; na primer, kadar obstaja tveganje za vdihavanje in bi morala biti snov ali pripravek shranjena izven bivališč. Ta nasvet ni namenjen izključitvi pravilne uporabe snovi v bivališčih.

S 5 Hraniti pod/v… (ustrezno tekočino, v kateri je treba snov ali pripravek hraniti, določi proizvajalec)

— Uporabnost:

— samovnetljive trdne snovi in pripravki,

— Merila za uporabo:

— običajno omejeno na posebne primere, na primer, natrij, kalij ali beli fosfor.

S 6 Hraniti v… (ustrezen inertni plin, v katerem je treba snov ali pripravek hraniti, določi proizvajalec)

— Uporabnost:

— nevarne snovi in pripravki, ki jih je treba hraniti v inertni atmosferi,

— Merila za uporabo:

— običajno omejeno na posebne primere, na primer, nekatere organokovinske spojine.

S 7 Hraniti v tesno zaprti posodi

— Uporabnost:

— organski peroksidi,

— snovi in pripravki, ki lahko oddajajo zelo strupene, strupene, zdravju škodljive ali zelo lahko vnetljive pline,

— snovi in pripravki, ki v stiku z vlago sproščajo zelo lahko vnetljive pline,

— lahko vnetljive trdne snovi,

— Merila za uporabo:

— obvezno za organske perokside,

— priporočljivo za druga zgoraj navedena področja uporabe.

S 8 Posodo hraniti na suhem

— Uporabnost:

— snovi in pripravki, ki lahko burno reagirajo z vodo,

— snovi in pripravki, ki v stiku z vodo sproščajo zelo lahko vnetljive pline,

— snovi in pripravki, ki v stiku z vodo sproščajo zelo strupene ali strupene pline,

— Merila za uporabo:

— običajno omejeno na zgoraj navedena področja uporabe, kadar je potrebno podkrepiti opozorila, podana predvsem s stavkoma R 14, R 15, ter s stavkom R 29.

S 9 Posodo hraniti na dobro prezračevanem mestu

— Uporabnost:

— hlapne snovi in pripravki, ki lahko oddajajo zelo strupene, strupene ali zdravju škodljive hlape,

— zelo lahko vnetljive in lahko vnetljive tekočine ter zelo lahko vnetljivi plini,

— Merila za uporabo:

— priporočljivo za hlapne snovi in pripravke, ki lahko oddajajo zelo strupene, strupene ali zdravju škodljive hlape,

— priporočljivo za zelo lahko vnetljive ali lahko vnetljive tekočine ali zelo lahko vnetljive pline.

S 12 Posoda ne sme biti tesno zaprta

— Uporabnost:

— snovi in pripravki, ki bi utegnili zaradi sproščanja plinov ali hlapov povzročiti, da bi posodo razneslo,

— Merila za uporabo:

— običajno omejeno na zgoraj navedene posebne primere.

S 13 Hraniti ločeno od hrane, pijače in krmil

— Uporabnost:

— zelo strupene, strupene in zdravju škodljive snovi in pripravki,

— Merila za uporabo:

— priporočljivo, kadar obstaja verjetnost, da bodo take snovi in pripravki v splošni uporabi.

S 14 Hraniti ločeno od… (nezdružljive snovi določi proizvajalec)

— Uporabnost:

— organski peroksidi,

— Merila za uporabo:

— obvezno za in običajno omejeno na organske perokside. Vendar pa je lahko koristno v drugih izjemnih primerih, kadar je mogoče, da bo nezdružljivost povzročila posebno tveganje.

S 15 Varovati pred toploto

— Uporabnost:

— snovi in pripravki, ki lahko pod vplivom toplote razpadejo ali spontano reagirajo,

— Merila za uporabo:

— običajno omejeno na posebne primere, na primer, monomere, vendar ni dodeljeno, če so že bili uporabljeni opozorilni stavki R 2, R 3 in/ali R 5.

S 16 Hraniti ločeno od virov vžiga — ne kaditi

— Uporabnost:

— zelo lahko vnetljive ali lahko vnetljive tekočine in zelo lahko vnetljivi plini,

— Merila za uporabo:

— priporočljivo za zgoraj navedene snovi in pripravke, vendar ni dodeljeno, če so že bili uporabljeni opozorilni stavki R 2, R 3 in/ali R 5.

S 17 Hraniti ločeno od gorljivih snovi

— Uporabnost:

— snovi in pripravki, ki lahko tvorijo eksplozivne ali samovnetljive zmesi z gorljivim materialom,

— Merila za uporabo:

— na voljo za uporabo v posebnih primerih, na primer, za poudarek opozorilnih stavkov R 8 in R 9.

S 18 Previdno ravnati s posodo in jo previdno odpirati

— Uporabnost:

— snovi in pripravki, ki bi utegnili proizvesti nadtlak v posodi,

— snovi in pripravki, ki lahko tvorijo eksplozivne perokside,

— Merila za uporabo:

— običajno omejeno na zgoraj navedene primere, kadar obstaja tveganje poškodovanja oči in/ali kadar obstaja verjetnost, da bodo snovi in pripravki v splošni uporabi.

S 20 Med uporabo ne jesti in ne piti

— Uporabnost:

— zelo strupene, strupene in jedke snovi in pripravki,

— Merila za uporabo:

— običajno omejeno na posebne primere (na primer, arzen in arzenove spojine; fluoroacetati), zlasti, kadar obstaja verjetnost, da bo kateri koli od teh v splošni uporabi.

S 21 Med uporabo ne kaditi

— Uporabnost:

  — snovi in pripravki, ki pri gorenju tvorijo strupene produkte.

— Merila za uporabo:

  — običajno omejeno na posebne primere (npr. halogenirane spojine).

S 22 Ne vdihavati prahu

— Uporabnost:

  — vse zdravju nevarne trdne snovi in pripravki,

— Merila za uporabo:

  — obvezno za tiste zgoraj navedene snovi in pripravke, ki jim je dodeljen opozorilni stavek R 42,

  — priporočljivo za tiste zgoraj navedene snovi in pripravke, ki so dobavljeni v obliki prahu, ki se lahko vdihava, in za katere nevarnost za zdravje zaradi vdihavanja tega prahu ni znano.

S 23 Ne vdihavati plina/dima/hlapov/meglice (ustrezno besedilo določi proizvajalec)

— Uporabnost:

  — vse zdravju nevarne tekoče ali plinaste snovi in pripravki,

— Merila za uporabo:

  — obvezno za tiste zgoraj navedene snovi in pripravke, ki jim je dodeljen opozorilni stavek R 42,

  — obvezno za snovi in pripravke, namenjene za uporabo z razprševanjem. Poleg tega je treba pripisati še stavek S 38 ali S 51,

  — priporočljivo, kadar je treba opozoriti uporabnika na tveganje pri vdihavanju, ki ni navedeno v opozorilnih stavkih, ki jih je treba pripisati.

S 24 Preprečiti stik s kožo

— Uporabnost:

  — vse zdravju nevarne snovi in pripravki,

— Merila za uporabo:

  — obvezno za tiste snovi in pripravke, ki jim je bil pripisan opozorilni stavek R 43, razen če je bil pripisan tudi stavek S 36,

  — priporočljivo, kadar je treba opozoriti uporabnika na tveganje pri stiku s kožo, ki ni navedeno v opozorilnih stavkih (npr. mravljinčenje ali parestezija), ki jih je treba pripisati. Vendar pa se lahko uporabi za poudarek takim opozorilnim stavkom.

S 25 Preprečiti stik z očmi

— Uporabnost:

  — vse zdravju nevarne snovi in pripravki,

— Merila za uporabo:

  — priporočljivo, kadar je treba opozoriti uporabnika na tveganje pri stiku z očmi, ki ni navedeno v opozorilnih stavkih, ki jih je treba uporabiti. Vendar pa se lahko uporabi za poudarek takim opozorilnim stavkom,

  — priporočljivo za snovi, ki so jim pripisani opozorilni stavki R 34, R 35, R 36 ali R 41, za katere obstaja verjetnost, da bodo v splošni uporabi.

S 26 Če pride v oči, takoj izpirati z obilo vode in poiskati zdravniško pomoč

— Uporabnost:

  — jedke ali dražilne snovi in pripravki,

— Merila za uporabo:

  — obvezno za jedke snovi in pripravke in tiste, ki jim je že bil pripisan opozorilni stavek R 41,

  — priporočljivo za dražilne snovi in pripravke, ki jim je že bil pripisan opozorilni stavek R 36.

S 27 Takoj sleči vso onesnaženo obleko

— Uporabnost:

  — zelo strupene, strupene ali jedke snovi in pripravki,

— Merila za uporabo:

  — obvezno za zelo strupene snovi in pripravke, ki jim je bil pripisan opozorilni stavek R 27 in za katere obstaja verjetnost, da bodo v splošni uporabi.

  — priporočljivo za zelo strupene snovi in pripravke, ki jim je bil pripisan opozorilni stavek R 27 in ki se uporabljajo v industriji. Vendar pa se tega obvestilnega stavka ne bi smelo uporabljati, če je bil pripisan obvestilni stavek S 36.

  — priporočljivo za strupene snovi in pripravke, ki jim je bil pripisan opozorilni stavek R 24 kot tudi za jedke snovi in pripravke, za katere obstaja verjetnost, da bodo v splošni uporabi.

S 28 Ob stiku s kožo takoj izprati z obilo… (sredstvo določi proizvajalec)

— Uporabnost:

  — zelo strupene, strupene ali jedke snovi in pripravki,

— Merila za uporabo:

  — obvezno za zelo strupene snovi in pripravke,

  — priporočljivo za druge zgoraj navedene snovi in pripravke, zlasti kadar voda ni najustreznejša tekočina za izpiranje,

  — priporočljivo za jedke snovi in pripravke, za katere obstaja verjetnost, da bodo v splošni uporabi.

S 29 Ne izpraznit v kanalizacijo

— Uporabnost:

  — zelo lahko ali lahko vnetljive tekočine, ki se ne mešajo z vodo,

  — zelo strupene in strupene snovi in pripravki,

  — okolju nevarne snovi,

— Merila za uporabo:

  — obvezno za okolju nevarne snovi, ki jim je bil dodeljen simbol ‚N', za katere obstaja verjetnost, da bodo v splošni uporabi, razen če je to njihova namenska uporaba,

  — priporočljivo za druge zgoraj navedene snovi in pripravke, za katere obstaja verjetnost, da bodo v splošni uporabi, razen če je to njihova namenska uporaba.

S 30 Nikoli dolivati vode

— Uporabnost:

  — snovi in pripravki, ki burno reagirajo z vodo,

— Merila za uporabo:

  — običajno omejeno na posebne primere (npr. žveplova (VI) kislina) in se lahko uporabi, če je ustrezno, da se poda čim bolj jasno informacijo, bodisi da se poudari stavek R 14 ali kot nadomestek za stavek R 14.

S 33 Preprečiti statično naelektrenje

— Uporabnost:

  — zelo lahko ali lahko vnetljive snovi in pripravki,

— Merila za uporabo:

  — priporočljivo za snovi in pripravke, ki se uporabljajo v industriji in ki ne vpijajo vlage. Skoraj nikoli se ne uporablja za snovi in pripravke, ki so dani na trg za splošno uporabo.

S 35 Vsebina in embalaža morata biti varno odstranjeni.

— Uporabnost:

  — vse nevarne snovi in pripravki,

— Merila za uporabo:

  — priporočljivo za snovi in pripravke, pri katerih so potrebna posebna navodila za zagotovitev pravilnega odstranjevanja.

S 36 Nositi primerno zaščitno obleko

— Uporabnost:

  — organski peroksidi,

  — zelo strupene, strupene ali zdravju škodljive snovi in pripravki,

  — jedke snovi in pripravki,

— Merila za uporabo:

  — obvezno za zelo strupene in jedke snovi in pripravke,

  — obvezno za tiste snovi in pripravke, ki jim je bil pripisan opozorilni stavek R 21 ali R 24,

  — obvezno za skupino 3 rakotvornih in mutagenih snovi ter snovi, strupenih za razmnoževanje, razen če so ti vplivi povzročeni samo z vdihavanjem snovi ali pripravka,

  — obvezno za organske perokside,

  — priporočljivo za strupene snovi in pripravke, če je vrednost LD_{50} dermalno neznana, vendar je možno, da je snov ali pripravek strupen v stiku s kožo,

  — priporočljivo za snovi in pripravke, ki se uporabljajo v industriji, ki bi utegnili škodovati zdravju zaradi dolgotrajnejše izpostavljenosti.

S 37 Nositi primerne zaščitne rokavice

— Uporabnost:

  — zelo strupene, strupene, zdravju škodljive ali jedke snovi in pripravki,

  — organski peroksidi,

  — snovi in pripravki, ki dražijo kožo ali povzročajo preobčutljivostno reakcijo v stiku s kožo,

— Merila za uporabo:

  — obvezno za zelo strupene in jedke snovi in pripravke,

  — obvezno za tiste snovi in pripravke, ki jim je bil pripisan stavek R 21, R 24 ali R 43,

  — obvezno za skupino 3 rakotvornih in mutagenih snovi ter snovi, ki so strupene za razmnoževanje, razen če so ti vplivi povzročeni samo z vdihavanjem snovi ali pripravka,

  — obvezno za organske perokside,

  — priporočljivo za strupene snovi in pripravke, če je vrednost LD_{50} dermalno neznana, vendar je možno, da je snov ali pripravek zdravju škodljiv v stiku s kožo,

  — priporočljivo za snovi in pripravke, ki dražijo kožo.

S 38 Ob nezadostnem prezračevanju nositi primerno dihalno opremo

— Uporabnost:

  — zelo strupene ali strupene snovi in pripravki,

— Merila za uporabo:

  — običajno omejeno na posebne primere, ki vključujejo uporabo zelo strupenih ali strupenih snovi in pripravkov v industriji ali kmetijstvu.

S 39 Nositi zaščito za oči/obraz

— Uporabnost:

  — organski peroksidi,

  — jedke snovi in pripravki, vključno z dražilnimi, ki povzročajo tveganje za hude poškodbe oči.

  — zelo strupene in strupene snovi in pripravki,

— Merila za uporabo:

  — obvezno za tiste snovi in pripravke, ki jim je bil pripisan opozorilni stavek R 34, R 35 ali R 41,

  — obvezno za organske perokside,

  — priporočljivo, kadar je potrebno opozoriti uporabnika na tveganje pri stiku z očmi, ki ni navedeno v opozorilnih stavkih, ki morajo biti pripisani,

  — običajno omejeno na izjemne primere za zelo strupene in strupene snovi in pripravke, kadar obstaja tveganje brizganja in če je možno, da jih koža lahko vsrka.

S 40 Tla in predmete, onesnažene s to snovjo/pripravkom, očistiti s/z… (čistilo določi proizvajalec)

— Uporabnost:

  — vse nevarne snovi in pripravki,

— Merila za uporabo:

  — običajno omejeno na tiste nevarne snovi in pripravke, pri katerih se voda ne šteje za primerno sredstvo za čiščenje (npr. kadar je potrebna absorpcija s prašnatim materialom, raztopitev s topilom itd.) in kjer je zaradi zdravstvenih in/ali varnostnih razlogov pomembno zagotoviti opozorilo na etiketi.

S 41 Ne vdihavati plinov, ki nastanejo ob požaru in/ali eksploziji

— Uporabnost:

  — nevarne snovi in pripravki, ki pri gorenju sproščajo zelo strupene ali strupene pline,

— Merila za uporabo:

  — običajno omejeno na posebne primere.

S 42 Med zaplinjanjem/razprševanjem nositi primerno dihalno opremo (natančnejše pogoje določi proizvajalec)

— Uporabnost:

— snovi in pripravki, namenjeni za tako uporabo, ki pa lahko ogrozijo zdravje in varnost uporabnika, če niso upoštevani ustrezni previdnostni ukrepi,

— Merila za uporabo:

— običajno omejeno na posebne primere.

S 43 Za gašenje uporabiti… (natančno navesti vrsto gasila in opreme za gašenje. Če voda povečuje nevarnost, dodati: ‚Ne uporabljati vode!')

— Uporabnost:

— zelo lahko vnetljive, lahko vnetljive in vnetljive snovi in pripravki,

— Merila za uporabo:

— obvezno za snovi in pripravke, ki v stiku z vodo ali vlažnim zrakom sproščajo zelo lahko vnetljive pline,

— priporočljivo za zelo lahko vnetljive, lahko vnetljive in vnetljive snovi in pripravke, zlasti, kadar se ne dajo mešati z vodo.

S 45 Ob nezgodi ali slabem počutju, takoj poiskati zdravniško pomoč. Po možnosti pokazati etiketo.

— Uporabnost:

— zelo strupene snovi in pripravki,

— strupene in jedke snovi in pripravki,

— snovi in pripravki, ki povzročajo preobčutljivost pri vdihavanju,

— Merila za uporabo:

— obvezno za zgoraj navedene snovi in pripravke.

S 46 Če pride do zaužitja, takoj poiskati zdravniško pomoč in pokazati embalažo ali etiketo

— Uporabnost:

— vse nevarne snovi in pripravki, razen tistih, ki so zelo strupeni, strupeni, jedki ali okolju nevarni,

— Merila za uporabo:

— obvezno za vse zgoraj navedene nevarne snovi in pripravke, za katere obstaja verjetnost, da bodo v splošni uporabi, razen če ne obstaja noben razlog za zaskrbljenost glede navarnosti zaradi zaužitja, zlasti pri otrocih.

S 47 Hraniti pri temperaturi, ki ne presega… °C (temperaturo določi proizvajalec)

— Uporabnost:

— snovi in pripravki, ki pri določeni temperaturi postanejo nestabilni,

— Merila za uporabo:

— običajno omejeno na posebne primere (npr. nekateri organski peroksidi).

S 48 Hraniti prepojeno z/s… (primerno omočilo določi proizvajalec)

— Uporabnost:

— snovi in pripravki, ki lahko postanejo zelo občutljivi na iskrenje, trenje ali udarce, če se jim dopusti, da se posušijo,

— Merila za uporabo:

— običajno omejeno na posebne primere, na primer, nitroceluloze.

S 49 Hraniti samo v izvirni posodi

— Uporabnost:

— snovi in pripravki, občutljivi za katalitično razgradnjo,

— Merila za uporabo:

— snovi in pripravki, občutljivi za katalitično razgradnjo, na primer, nekateri organski peroksidi.

S 50 Ne mešati z/s… (določi proizvajalec)

— Uporabnost:

— snovi in pripravki, ki lahko z določenim proizvodom reagirajo tako, da sproščajo zelo strupene ali strupene pline,

— organski peroksidi,

— Merila za uporabo

— priporočljivo za zgoraj navedene snovi in pripravke, za katere obstaja verjetnost, da bodo v splošni uporabi, kadar je to boljša možnost od R 31 ali R 32,

— obvezno za nekatere perokside, ki lahko ob prisotnosti pospeševal ali spodbujeval burno reagirajo.

S 51 Uporabljati le v dobro prezračevanih prostorih

— Uporabnost:

— snovi in pripravki, za katere je možno ali ki so namenjeni za to, da proizvajajo hlape, prah, razpršilo, dim, meglice itd., ki povzroča tveganje pri vdihavanju ali tveganje za požar ali eksplozijo,

— Merila za uporabo:

— priporočljivo, kadar uporaba stavka S 38 ne bi bila primerna. Zato je pomembno, kadar obstaja verjetnost, da bodo take snovi in pripravki v splošni uporabi.

S 52 Ne uporabljati na velikih notranjih površinah

— Uporabnost:

— hlapne, zelo strupene, strupene in zdravju škodljive snovi in pripravki, ki jih vsebujejo,

— Merila za uporabo:

— priporočljivo, kadar je možno, da dolgotrajnejša izpostavljenost tem snovem škoduje zdravju zaradi njihovega hlapenja z velikih obdelanih površin doma ali v drugih zaprtih prostorih, v katerih se zbirajo ljudje.

S 53 Izogibati se izpostavljanju — pred uporabo pridobiti posebna navodila

— Uporabnost:

— snovi in pripravki, ki so rakotvorni, mutageni in/ali strupeni za razmnoževanje,

— Merila za uporabo:

— obvezno za zgoraj navedene snovi in pripravke, ki jim je bil dodeljen vsaj eden od naslednjih opozorilnih stavkov: R 45, R 46, R 49, R 60 ali R 61.

S 56 Snov/pripravek in embalažo predati odstranjevalcu nevarnih ali posebnih odpadkov

— Uporabnost:

— vse nevarne snovi in pripravki,

— Merila za uporabo:

— priporočljivo za vse nevarne snovi in pripravke, za katere obstaja verjetnost, da bodo v splošni uporabi, in za katere se zahteva posebno odstranjevanje.

S 57 S primerno posodo preprečiti onesnaženje okolja

— Uporabnost:

— snovi, ki jim je bil dodeljen simbol ‚N',

— Merila za uporabo:

— običajno omejeno na snovi, za katere je verjetno, da ne bodo v splošni uporabi.

S 59 Posvetovati se s proizvajalcem/dobaviteljem o ponovni predelavi/recikliranju

— Uporabnost:

— vse nevarne snovi in pripravki,

— Merila za uporabo:

— obvezno za snovi, nevarne za ozonski plašč,

— priporočljivo za druge snovi in pripravke, za katere se priporoča ponovna predelava/recikliranje.

S 60 Snov/pripravek in embalažo odstraniti kot nevarni odpadek

— Uporabnost:

— vse nevarne snovi in pripravki,

— Merila za uporabo:

— priporočljivo za snovi in pripravke, za katere ni verjetno, da bodo v splošni uporabi in kjer S 35 ni dodeljen.

S 61 Ne izpuščati/odlagati v okolje. Upoštevati posebna navodila/varnostni list

— Uporabnost:

— okolju nevarne snovi,

— Merila za uporabo:

— običajno se uporablja za snovi, ki jim je bil dodeljen simbol ‚N',

— priporočljivo za vse snovi, razvrščene kot okolju nevarne, ki niso zajete zgoraj.

S 62 Po zaužitju ne izzivati bruhanja: takoj poiskati zdravniško pomoč in pokazati embalažo ali etiketo

— Uporabnost:

— snovi in pripravki, razvrščeni kot zdravju škodljivi s stavkom R 65 v skladu z merili v razdelku 3.2.3,

— se ne uporablja za snovi in pripravke, ki so dani na trg v obliki aerosolnih razpršilcev (ali v vsebnikih, zaprtih z zapečatenim zapiralom za razprševanje), glej razdelka 8 in 9,

— Merila za uporabo:

— obvezno za zgoraj navedene snovi in pripravke, če so v splošni prodaji ali za katere obstaja verjetnost, da bodo v splošni uporabi, razen kjer je obvezna uporaba stavka S 45 ali S 46,

— priporočljivo za zgoraj navedene snovi in pripravke, kadar se uporabljajo v industriji, razen kjer je obvezna uporaba stavka S 45 ali S 46,

S 63 V primeru nezgode pri vdihavanju: prizadeto osebo umakniti na svež zrak in pustiti počivati

— Uporabnost:

— zelo strupene in strupene snovi in pripravki (plini, hlapi, trdni delci, hlapne tekočine),

— snovi in pripravki, ki povzročajo preobčutljivost dihal,

— Merila za uporabo:

— obvezno za snovi in pripravke, ki jim je bil dodeljen stavek R 26, R 23 ali R 42, za katere obstaja verjetnost, da bodo v splošni uporabi na način, pri katerem bi lahko prišlo do vdihavanja

S 64 Pri zaužitju spirati usta z vodo (samo če je oseba pri zavesti).

— Uporabnost:

— jedke ali dražilne snovi in pripravki,

— Merila za uporabo:

— priporočljivo za zgoraj navedene snovi in pripravke, za katere obstaja verjetnost, da bodo v splošni uporabi in kjer je zgornje obravnavanje primerno.

7.5.2 *Izbira obvestilnih stavkov*

Končna izbira obvestilnega stavka mora upoštevati opozorilne stavke, ki so navedeni na oznaki, in namembnost snovi ali pripravka:

— praviloma za oblikovanje najustreznejšega obvestila zadostujejo največ štirje S stavki; v ta namen se združeni stavki, navedeni v Prilogi IV obravnavajo kot posamezni stavki,

— v primeru S stavkov glede odstranjevanja se uporabi en S stavek, razen če je jasno, da odstranjevanje materiala in njegove embalaže ne predstavlja nevarnosti za človekovo zdravje in okolje. Še zlasti so pomembni nasveti glede varnega odstranjevanja za snovi in pripravke, ki so v splošni prodaji,

— nekateri R stavki postanejo odvečni, če se skrbno izberejo S stavki, in obratno; S stavki, ki očitno ustrezajo R stavkom, se bodo pojavili na oznaki le z namenom, da poudarijo določeno opozorilo,

— pri izbiri obvestilnih stavkov je treba posvetiti posebno pozornost predvidenim pogojem uporabe nekaterih snovi in pripravkov, na primer, vplivom razprševanja ali aerosolov. Stavki bi morali biti izbrani ob upoštevanju namembnosti,

— obvestilni stavki S 1, S 2 in S 45 so obvezni za vse zelo strupene, strupene in jedke snovi in pripravke, ki so v splošni prodaji,

— obvestilna stavka S 2 in S 46 sta obvezna za vse druge nevarne snovi in pripravke (razen za tiste, ki so razvrščene le kot nevarne za okolje), ki so v splošni prodaji.

Kadar zaradi stavkov, izbranih v skladu s strogimi merili iz točke 6.2, pride do odvečnih ali dvoumnih sporočil, ali so le-ta jasno nepotrebna glede na določen proizvod/embalažo, se lahko nekateri stavki izbrišejo.

8. POSEBNI PRIMERI: SNOVI

8.1 **Premične plinske posode**

Zahteve glede označevanja premičnih plinskih posod se štejejo za izpolnjene, kadar so v skladu s členom 23 ali členom 24(6)b.

Vendar pa se lahko, z odstopanjem od člena 24(1) in (82), uporabi ena od naslednjih drugih možnosti za plinske posode s prostornino manjšo ali enako 150 litrov (merjeno z vodo):

— oblika in mere etikete lahko sledijo določbam iz standard ISO/DP 7225,

— podatki, določeni v členu 23(2), se lahko podajo na obstojni ploščici z informacijami ali na etiketi, ki mora biti na posodo trdno pritrjena.

8.2 **Plinske posode za propan, butan ali utekočinjeni zemeljski plin (UZP)**

Te snovi so razvrščene v Prilogi I. Čeprav so razvrščene v skladu s členom 2, ne predstavljajo nevarnosti za človekovo zdravje, kadar so dane na trg v zaprtih posodah za ponovno polnenje ali v nepovratnih pločevinkah, ki se ne dajo ponovno napolniti, v okviru standarda EN 417 kot kurilni plini, ki se sproščajo le za gorenje.

Te plinske posode ali nepovratne pločevinke morajo biti označene z ustreznim simbolom ter R in S stavki glede vnetljivosti. Na etiketi se ne zahtevajo nobeni podatki glede vplivov na človekovo zdravje. Vendar pa se podatki glede vplivov na človekovo zdravje, ki bi morali biti na etiketi, posredujejo poklicnemu uporabniku preko osebe, odgovorne za dajanje snovi na trg v obliki, predvideni v členu 27 Direktive. Potrošniku se posredujejo zadostni podatki, da se mu omogoči, da izvede vse potrebne ukrepe za zdravje in varnost, kot je predvideno v členu 1(3) Direktive 91/155/EGS, kakor je bila spremenjena z Direktivo 93/112/EGS.

8.3 **Kovine v masivni obliki**

Te snovi so razvrščene v Prilogi I ali se razvrstijo v skladu s členom 6. Vendar pa nekatere teh snovi, čeprav so razvrščene v skladu s členom 2, v obliki, v kateri so dane na trg, ne predstavljajo nevarnosti za človekovo zdravje z vdihavanjem, zaužitjem ali stikom s kožo, ali za vodno okolje. Take snovi ne potrebujejo etikete v skladu s členom 23. Vendar pa se vsi podatki, ki bi morali biti na etiketi, v obliki, predvideni v členu 27, posredujejo uporabniku preko osebe, odgovorne za dajanje kovine na trg.

8.4 **Snovi, razvrščene s stavkom R 65**

Snovi, razvrščene kot zdravju škodljive zaradi nevarnosti aspiracije, ni treba označiti kot zdravju škodljive s stavkom R 65, kadar so dane na trg v obliki aerosolnih razpršilcev ali v obliki posod, zaprtih z zapečatenim nastavkom za razprševanje.“